תשעה באב

דווקא ת"ב הוא עת רצון

הרה"ק העבודת ישראל מקוז'ניץ אמר בשם המגיד על הפסוק המדבר על בין המצרים הוא 'כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים' (איכה, א', ג') וביאר המגיד שהאדם שתמיד 'רודף' כביכול להמליך הבורא ית"ש, בחינת 'כל רודפי"ה' אזי דווקא בימי בין המצרים יוכל להשיג אותו ית'.

וכך מפרש העבודת ישראל לתשעה באב, שאף שצריך לבכות במר נפשנו על החורבן, יש לשמוח ביותר כמו פירוש הרב המגיד. ונעתיק לשונו בסיבת הדבר וז"ל 'מכל מקום יש לשמח לב המלך בשמחה העתידה שבו יולד מנחם ויגאלנו במהרה וישמח ה' במעשיו והייתה לו המלוכה מימי קדם' עכ"ל אכי"ר.

והשפת אמת אומר שעתה, ע"י שאנו מתאבלים על חורבן ביהמ"ק, אנו זוכים להרגיש שמחה. וז"ל 'ועתה זוכין אל השמחה ע"י האבלות של בית המקדש'.

והדברים יובנו ע"פ מה שכתב הרה"ק ר' לוי יצחק מבארדיטשוב בקדושת לוי על אמרת חז"ל 'כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה'. וז"ל 'הכלל הוא כל כוחות האדם נמשך אחר המחשבה, בזה שהאדם חושב נמשך כל עצמות האדם, (כלל זה ידוע בשם הבעש"ט) ונמצא כאשר אדם חושב בקדושה ומתאבל על ירושלים אז מחשבתו ועצמותו בקדושה, עכ"ל. וממשיך שזהו הרמז באמרת חז"ל 'כל המתאבל כו' **'זוכה'**, מה הוא פירוש זוכה? – לשון הזדככות. אזי כאשר מתאבל היהודי על ירושלים ונקשר במחשבתו, **'זוכה'** מזדכך כאמור ומשיג קצת משמחת ירושלים שלעתיד לבא.

בפרי צדיק מביא בשם הרה"ק ר' מרדכי יוסף מאיז'ביצא אשר בעת שגלו ישראל לבבל הלכו לגלות בעצב רב, ורק יחזקאל הלך בשמחה רבה. וזאת למה? מכיוון שיחזקאל ידע והרגיש את **אור הקדושה אשר יזריח הקב"ה לישראל בבל יותר מבהיותם על אדמתם.**

'אוהיל ואידחי אידחי'

והנה, בשנה זו יוצא ת"ב ביום הש"ק. וכמובא בחז"ל (מגילה ה:) שביקש רבי לעקור תשעה באב שחל בשבת, ואמר 'הואיל ואידחי ידחי'. ופירש החוזה מלובלין, שרצה רבי להביא קץ לגלות ע"י שתשעה באב יצא בשבת. ועי"ז יהי' 'אוהיל ואידחי ידחי' – לגמרי, שיהי' קץ הגלות. ולא הודו לו חכמים כי 'אין לדחוק את הקץ'. – בשעתם לא הגיע הזמן.

וידוע המעשה עם האר"י ז"ל שאמר לתלמידיו בערב שבת שילכו אתו לירושלים ואמרו לו התלמידים שצריכים לשאול את נשותיהם וכששמע זאת האר"י הק' אמר שעכשיו הי' הזדמנות לבא גואל, ובגלל שלא יצאתם מיד נתעכבה הגאולה. וכל זה ללמדך שבעת המתוכנן והטוב יבא משיח צדקנו.

כילה חמתו על עצים ואבנים

יש מדרש ידוע (שמובא ג"כ בגמרא) אך בכל שנה צריך להזכר בו מחדש. וז"ל המדרש (איכה רבה ד' ט"ו) 'מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך' (תהילים ע"ט) לא הוה קרא צריך למימר (היה צריך לומר) אלא 'בכי לאסף' 'נהי לאסף' 'קינה לאסף', ומה אומר מזמור לאסף?

אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיירה וציירה ויצא בנו לתרבות רעה. מיד עלה המלך לחופה וקרע את הוילאות ושיבר את הקנים,

ונטל פדגוג שלו (האיש שגידל את הילד) איבוב של קנים והיה מזמר. אמרו לו: המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר?! אמר להם: מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו.

כך אמרו לאסף: הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר?! אמר להם: מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל. הדא הוא דכתיב "ויצת אש בציון ותאכל יסדותיה" (איכה ד', יא).

ובעזהשי"ת נזכה לביאת משיח צדקנו עוד השנה הזו אכי"ר